

gű zsidókra való kiterjesztéséhez. A külügyminisztérium azonnali válaszlépése nyomán Hanns Elard Ludin pozsonyi német követ június 24-én kapcsolatba lépett Šano Mach szlovák miniszterelnök-helyettessel és belügyminiszterrel. Július 1-jén Mach biztosította Ludint afelől, hogy országa csak a legálisan Magyarországon élő kisszámú szlovák zsidó iránt tanúsít érdeklődést. Emlékeztette Ludint saját antiszemita nézeteire, és arra a szlovák döntésre, amelynek értelmében – éppen a magyarországi zsidók szökésének megakadályozása érdekében – a német megszállás másnapján, március 20-án lezárták a szlovák–magyar határt. A szlovák álláspont július 17-én, Sebestyén és Grell megbeszélésén tisztázódott egyértelműen. Miközben folytak a diplomáciai üzenetváltások, a német és magyar zsidótlanító osztagok tétovázás nélkül érvényesítették a letartóztatott szlovák zsidókkal szemben az általános zsidóellenes rendelkezéseket.⁴⁰

Az ellenséges és a semleges államok

A – nagyjából Svájc által képviselt – ellenséges országoknak és a semleges országoknak csak kevés zsidó állampolgára tartózkodott Magyarországon a német megszállás idején. A zsidó polgáraik hazatelepítésére szólító magyar felhívást ezek az országok tette készen fogadták. Az utazásokat felügyelő német hatóságokhoz július 24-ig kérvényeket nyújtottak be meghatározott számú külföldi zsidó hazatelepítésének engedélyezése ügyében. Kilenc portugál, négy svájci, négy liechtensteini, négy svéd és egy spanyol zsidó hazatelepítéséről volt szó. A németek szigorú ellenőrzést gyakoroltak minden kiutazás fölött, az ország elhagyásához az ő engedélyükre volt szükség.

A németek sejtették, hogy Argentína a háború után az Európából odébbálló náci mentsvára lehet, alkalmasint ezért bántak maguk is kesztyűs kézzel a Magyarországon tartózkodó argentin állampolgárokkal, zsidókkal és nem zsidókkal egyaránt. Július 28-án Wagner megkérte Veesenmayert, szerezze meg Eichmann hozzájárulását ahhoz, hogy argentin zsidók egy csoportja Magyarországról – „útjának a Birodalomban való megszakitása nélkül” – kiutazhasson Svédországba, ami módot adna diplomáták kicserélésére.⁴¹

Az angolok és amerikaiak nem voltak ilyen szerencsések. Közülük azokat, akiket az ország különböző gettóiból összegyűjtöttek, Budapestre szállították, és először a Süketnémák Intézetében helyezték el. Később innen kiköltöztették, és a város szélén, a Palma utca 3. és 7. közötti házakban szállásolták el őket. 1944 nyarának kezdetén az öt épületnek 140 lakója volt. Jól épített óvóhely csak az egyik (az 5. sz.) házhoz tartozott,